

ORNITHO

info

Wetenschappelijk magazine voor de hedendaagse vogelliefhebber

Efficiënte bestrijding van de rode vogelmijt (*Dermanyssus gallinae*) _____ Dr. K. Jacobs

Volwassen vogelmijt (*Dermanyssus gallinae*)

Rode bloedluis is een hardnekkig probleem waar bijna elke vogelliefhebber ooit mee geconfronteerd wordt. Eigenlijk is de naam rode bloedluis fout en dient men te spreken van de vogelmijt (*Dermanyssus gallinae*). Luizen hebben namelijk zes poten en de vogelmijt heeft er acht.

De vogelmijt parasiteert op een groot aantal wilde en gedomesticeerde vogels (vnl. siervogels, duiven en kippen). Ze leven niet op de dieren maar komen alleen op hun gastheer om bloed te zuigen. Met behulp van warmtesensoren kunnen ze potentiële gastheren (warmtebronnen) ontdekken.

Met het reukorgaan, het belangrijkste zintuig van de mijt, kunnen ze de specifieke geurstoffen van vogel of kip identificeren.

De volwassen vogelmijt is een relatief grote mijt (0,75-1 mm) die met het blote oog goed te zien is. De kleur varieert normaal van grijs/wit tot zwart. Voor een bloedmaaltijd verlaat de mijt, meestal 's nachts, haar schuilplaats (donkere kieren en spleten) en gaat op rooftocht. De mijt verblijft 30 tot 60 minuten op de vogel waarna ze haar schuilplaats terug opzoekt. Eens volgezogen met bloed is ze licht tot donker rood van kleur. Nu kan de vogelmijt zich voortplanten en daarvoor legt ze een 7-tal eitjes. De eitjes ontwikkelen zich tot larve en vervolgens tot nymfe. Op 7 dagen is de mijt volwassen. Door hun korte voortplantingscyclus kan een vogelmijt populatie zich iedere 6 dagen verdubbelen. Bij afwezigheid van bloed kan de vogelmijt 8 tot 9 maanden overleven.

Dieren worden onrustig door vogelmijten en ze kunnen ruw in de veren raken. De vogels verlaten soms het nest met als gevolg onrustige bebroeding en sterfte in het ei. Bij ernstige besmetting ontstaat bloedarmoede en de vogels worden lusteloos. Jonge vogels (vooral nestjongen) kunnen sterven, de volwassen vogels vermageren sterk. Daarenboven wordt de vogelmijt vaak gezien als een belangrijke overbrenger van allerlei ziekten (bijv. Salmonella, E. coli, etc).

Prestige

OROPHARMA

NutriBird

n.v. Versele-Laga
Kapellestraat 70
9800 DEINZE (België)
Tel. 0032-9 381 32 00
Fax 0032-9 386 85 13
v.u. L. M. Verbeke
www.versele-laga.com

 VERSELE-LAGA

Vaak merken vogelliefhebbers de beginnende aanwezigheid van vogelmijten niet. Enkel wanneer hun verblijven overspoeld worden met vogelmijten en er reeds talrijke slachtoffers gevallen zijn, gaan hun ogen open. Een regelmatige controle op de aanwezigheid van vogelmijten (en andere ectoparasieten) is essentieel om snel te kunnen ingrijpen. Deze controle dient grondig te gebeuren. Wrijf met de vinger onder de zitstokken en nestranden en controleer vervolgens of rode pigmenten op uw vinger achterblijven. Het plaatsen van dubbelzijdige kleefband als indicator op de buitenzijde van kooien en nestgelegenheden is een uitstekend hulpmiddel: bij aanwezigheid van vogelmijt blijven al snel enkele exemplaren vastzitten op de kleefband.

Het bestrijden van de vogelmijt is niet eenvoudig. En dit niet alleen door de moeilijk te bereiken schuilplaatsen van de mijten. Vogelkooien moeten steeds grondig gereinigd worden voordat ze opnieuw bevolkt worden. De meeste vogelkwekers hebben echter onvoldoende ruimte om bepaalde delen van hun vogelverblijven voor langere tijd leeg te laten staan en grondig te desinfecteren. Vooral omdat de vogelmijt zich het sterkst manifesteert in warme periodes (zomer), wat ook het tijdstip is dat de meeste (jonge) vogels aanwezig zijn en men alle ruimte optimaal moet benutten.

De laatste jaren zijn steeds meer bestrijdingsmiddelen verboden, omdat ze schadelijk blijken voor mens en/of dier. Daarnaast lijkt de vogelmijt steeds meer resistentie op te bouwen tegen de verschillende bestaande middelen. Voor het efficiënt bestrijden van vogelmijten, moet een middel of manier gevonden worden die alleen de vogelmijten treft en veilig is voor andere levensvormen (mens, vogels, zoogdieren) zonder

resistentie in de hand te werken.

Mite-Killer (Oropharma) is gebaseerd op silicaten. Deze silicaten zijn 3-9 µm klein en ze hebben een sterk absorberend vermogen voor oliën en vetten. De mijt kruipt over de silicaatdeeltjes en deze komen tussen de gewrichten en veroorzaken een verminderde beweeglijkheid. Het product beschadigt de buitenste huidlaag en de verharde waslaag van de rode vogelmijten en dit leidt tot uitdroging en sterfte. De spray is ontwikkeld om tot diep in de schuilplaatsen van de rode vogelmijten door te dringen. Het is een fysieke bestrijding van de ectoparasieten zonder gevaar voor het optreden van resistentie en volledig veilig voor de vogel.

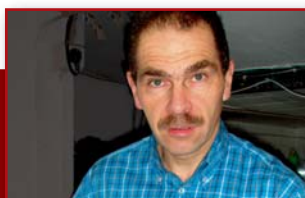
Mite-Killer is gemakkelijk in gebruik. Na grondig reinigen van de verblijfplaatsen spuit men Mite-Killer in alle hoeken, spleten en kieren waar vogelmijten, bloedluizen en vlooiën aanwezig kunnen zijn (op zitstokken, nestkasten, onderkant van nestschalen,...).

Het product blijft achter als een dun wit laagje. Zolang dit niet bedekt wordt met stof of ander vuil blijft het effectief. En de vogels kunnen direct terug in de kooien geplaatst worden.

Marcel Mertens, Tongeren (B)

In de kijker

Martin Dekkers, Rotem (B)

Kweker van:

Australische parkieten, Amazones, kaketoës

Grasparkieten

Zijn favorieten:

- Prestige Premium Australian Parrot Loro Parque Mix
- Prestige Premium Amazone Parrot Loro Parque Mix
- Orlux Gold Patée Grote parkiet & Papegaai
- Orlux Tropical Patée Premium
- Nutribird A19 H.E.

- Prestige Premium Grasparkieten Superkweek & Pro Feather
- Prestige Parkieten Jo Mannes Euro Champ
- Orlux eivoer droog Parkieten

Blattner zadenmengelingen in nieuwe verpakking

Dr. P. Ghysels

Matthias Blattner

De Duitser **Matthias Blattner** is reeds meer dan 40 jaar kweker van allerlei sijs- en vinkachtigen. Als fabrikant van vogelzadenmengelingen maakt hij gebruik van deze jarenlange ervaring. Door zijn contacten met vooraanstaande kwekers in binnen- en buitenland kon hij zijn kennis verder uitbreiden. Dit liet hem toe speciale mengelingen samen te stellen, die grote faam genieten in gans Europa.

Iedere mengeling bevat veel verschillende componenten, per vogelsoort uitgekozen, en evenwichtig samengebracht in functie van hun voedingswaarde en verteerbaarheid. Door gebruik te maken van speciale zaadsoorten, ontstaan mengelingen waarin de vogels hun natuurlijk voedsel terugvinden.

In de mengeling '**Sijs 1A**' zijn dit hoofdzakelijk kleinere zaadsoorten, zoals larikszaad, elzenzaad, chichoreizaad en fijn graszaad. In de mengeling

'**Distelvink**' zit uiteraard een ruime portie distelzaad. De mengeling '**Goudvink 1**' is reeds heel wat grover van samenstelling met o.a. grof dennenzaad, komkommerzaad, mariëndistelzaad en cardy. Voor de samenstelling van de mengeling '**Haakbek III**' wordt hoofdzakelijk gebruik gemaakt van grotere elementen, zoals grof Aleppo dennenzaad, mariëndistelzaad, spinaziezaad, Soedan graszaad (de grootste soort) en gedroogde lijsterbessen.

Alle mengelingen kunnen als hoofdvoedsel worden gebruikt, of kunnen naar eigen smaak nog aangevuld worden met andere zadenmengelingen. Zo kan men ook voor aanverwante vogelsoorten een zeer goede mengeling samenstellen.

De '**Original Blattner**' mengelingen vormen reeds 10 jaar een zeer gewaardeerde specialiteit binnen het Versele-Laga gamma. Sinds enkele maanden hebben de kleinverpakkingen (4kg) een nieuw uitzicht gekregen. Er werd gekozen voor een papieren zak met kijkvenstertje, zodat de zaden nog kunnen 'ademen' en de samenstelling en de kwaliteit van de mengelingen toch van buiten af kan beoordeeld worden. Meteen werden ook de kleinverpakkingen Prestige Inlandse Vogels Kweek zonder Raapzaad 5kg, Prestige Sijsjes Extra 3,5kg en Prestige Wilde zaden 3,5kg op dezelfde manier aangepast.

Zwartkopsijs

Belasting van de lever tijdens de rui

— Dr. K. Jacobs

Een vogel in de rui heeft een hoge behoefte aan energie en bouwstoffen. Talrijke enzymatische en biochemische reacties zijn nodig om de opgenomen voedingsstoffen om te zetten tot geschikte bouwstenen voor het organisme. Vele van die stofwisselingsprocessen spelen zich af in de lever, de chemische fabriek van het lichaam. Dit kan de lever zwaar belasten en leverproblemen komen dan ook frequent voor bij kooi- en volliëvogels.

Indien bepaalde bouwstoffen niet beschikbaar zijn in de voeding of indien het metabolisme de vraag niet tijdig kan invullen, zal dit zich onder andere uiten in een slechte vederkwaliteit. Sommige vogelsoorten krijgen daarenboven tijdens de rui

kleurstoffen toegediend die een extra belasting voor de lever betekenen. Een vlotte verwerking van deze kleurstoffen in de lever is essentieel voor een juiste kleuring en een goede gezondheid van de vogel.

Vooraf bij jonge vogels krijgt de nog niet volgroeide lever het tijdens de rui zwaar te verduren en is het zeker belangrijk een rui- en leverondersteunend supplement toe te dienen. **Avi-Chol** (Oropharma) brengt noodzakelijke elementen aan voor een vlotte rui en ter ondersteuning van de sterk belaste lever. De actieve bestanddelen van Avi-Chol zijn methionine, choline, biotine, vitamine B12 en sorbitol.

- **Methionine** is een zwavelhoudend aminozuur dat voor veel stofwisselingsprocessen belangrijk is. Het helpt o.a. leververvetting te voorkomen. Methionine is tevens het hoofdbestanddeel van keratine, de bouwstof van de veren. Met de hulp van vitamine B12 wordt uit methionine cysteïne gemaakt. Cysteïne is de tweede belangrijke bouwsteen van keratine. Een tekort aan methionine tijdens de rui resulteert in een slechte bevedering.
- De vitamine **choline** speelt een rol bij de verwerking van vetten in de lever en bij het transport van vetzuren uit de lever. Voldoende choline is dus noodzakelijk om leververvetting te voorkomen.
- **Biotine**, een B-vitamine, heeft een belangrijke functie in de vet- en koolhydraatstofwisseling. Daarenboven is

biotine belangrijk voor groei en herstel van huid en veren.

- **Vitamine B12** is uitermate belangrijk in het vogellichaam. Het helpt bij de omzetting van essentiële aminozuren tot geschikte bouwstenen voor een perfecte productie van lichaamseigen eiwitten (zoals bv. keratine).
- **Sorbitol** reduceert het lichaamsvet en beperkt de vervetting van de lever.

Een maximale ondersteuning van de stofwisseling wordt bekomen door regelmatig Avi-Chol te verstrekken tijdens de leverbelastende periodes (zoals rui, bij toedienen van kleurstoffen, na verstrekken van medicatie,...). Avi-Chol kan zowel aan het eivoer toegevoegd als in het drinkwater opgelost worden. Het metabolisme van de vogel zal hierdoor efficiënter verlopen en de aanwezige afvalstoffen zullen gemakkelijker verwijderd worden. Hierdoor zal de vogel een gezond en glanzend verenkleed ontwikkelen en behouden.

Nieuw

KANARIE CONDITIONER

De traditionele Engelse manier van vogels voeden (zowel bij kanaries als bij grasparkieten) is vaak gebaseerd op het gebruik van een 'Conditioner'. Dit zijn speciale, zeer rijke zadenmengelingen die in functie van de seizoenen aan het rantsoen worden toegevoegd. Meestal wordt dan als basisvoer een zeer sobere mengeling gevoederd, maar naarmate het kweekseizoen nadert wordt er een steeds grotere hoeveelheid van de Conditioner toegevoegd. In volle kweekseizoen kan de Conditioner tot 25-30% van het zaadrantsoen uitmaken.

De Kanarie Conditioner is ook uiterst geschikt als meer gevarieerde vervanging van het zuivere raapzaad dat aan zangkanaries wordt bijgevoerd.

Kanarie Conditioner		Parkieten Conditioner	
Raapzaad	50%	Gele panis	27%
Lijnzaad	20%	Gepelde haver	27%
Wilde zaden	8%	Japanse millet	17%
Rode millet	5%	Gele millet	10%
Kempzaad	5%	Rode millet	8%
Japanse millet	5%	Raapzaad	5%
Nigerzaad	5%	Nigerzaad	3%
Sesamzaad	2%	Lijnzaad	2%
		Kanariezaad	1%